

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănitare pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Sibiin, 26 Ianuarie

Din cele ce ne spun diarele vienezze și din Budapesta tot Taaffe, locțiitorul din Tirol, ar fi cel chemat pentru compunerea cabinetului celui nou în Cislaitania. Foile oficioase susțin cu toată puterea, că constituțiunea, cum este, venind Taaffe la guvern nu va suferi nimica. Conced că o partidă constituțională (verfassungstreu) astăzi nu există, dar dic, tot oficioasele, că Taaffe are să constituie nu numai cabinetul, dară și o partidă constituțională în țările cislaitane. Lucru întors și pe dos. Pe când în țeri constituționale partidele cele mai puternice au să dea din sinul lor guvernele, în Cislaitania a ajuns treaba, ca să vină un guvern, să formeze din fracțiunile parlamentului o partidă.

Dar dacă guvernului nu i succede a forma partidă, cu cine va governa? Din ziua cea dintâiu va da de greutate neînvinse și va fi silit sau a se retrage, sau a trimite parlamentul a casă și a apela la alegători.

În cazul din urmă, care este mai probabil decât cel dintâiu, oare se va mai gândi ministerul Taaffe la învievirea partidei așa numite constituționale, sau va urma aplecările sale personale, căror, ca aristocrat conservativ, este mai apropiat decât experimentărilor zadarnice din timpul Auerperg, la cari Cislaitanii privesc cu multă neîncredere. Privesc cu neîncredere, pentru că ei ved, că tot ce s'a făcut până acum, a fost pentru a lua asuprași sarcini și a înlesni Maghiarilor drumul la heghemonia în faptă.

Oficioasele strigă din resputeri, că ministerul Taaffe are să păstreze trecutul constituțional intact și că nici o schimbare esențială nu va urma din schimbarea persoanelor în ministeriu. Se poate; dar nu ne vine a crede, că Cislaitanii, vor fi mulțumiți să plătească mereu și în viitoriu, pentruca alții să poată domni.

Se vedem cabinetul odată constituit și să i vedem programa și atunci de sigur în Budapesta vor glăsuși astfel organele guvernului, de cum glăsuiesc astăzi.

Se va păre că nu sîntem patrioți buni când reflectăm așa cum reflectăm. Se poate; dar nu sîntem noi de vină. Pentru că guvernăntii noștri au știut să aducă lucrurile acolo, încât cu concetățenii lor de acasă s'au stricat cu mult mai înainte de cum s'au stricat cu companiștii lor de odinioară. Acum dacă acestia s'au săturat de economia companiștilor lor în domnie, se va puté cineva mira, că nici nouă nu ne poate plăcea monopolul patriotismului încât și noi nu avem parte decât de sarcini. Cause egale produc efecte egale. Nu noi sîntem de vină când ne displac efectele, pentru că sîntem nevinovați la cause.

Revista politică.

Sibiin, în 26 Ianuarie.

Camera Ungariei se ocupă cu desbaterea proiectului de lege despre împrumut. În suși referentul comisiunii financiare Alecsandru Hegedüs a trebuit să recunoască, că lipsa ficsării cursului pentru rentă este o manciatate a proiectului. Însă, dice el, „trebuie considerat, că aici este vorba despre o operațiune combinată de credit și la o hârtie ipototecară poate varia deodată cu suma și cursul”. Ministrul de finanțe contele Szapáry susține, că normarea cursului pentru împrumutul de față ar fi o scădere. Alecsandru Bujanovics, unul din membrii, cari a insinuat în comisiunea financiară un vot separat în contra hotărârii comisiunii, susține acest vot. Motivele din care el este în contra proiectului le află în însuși proiectul. În interesul controlului condițiunile trebuie să fie cunoscute: aceste însă nu se pot vedé din proiect. Se cere nu-

mai o plenipotență generală ca ministrului se i fie iertat a zălogi bunurile sau a contracta o datorie flotantă de 33¹/₂ milioane — așadară bani cu ori ce preț. Sub astfel de împregiurări o controlă este imposibilă și o asemenea procedere este menită a sguduși creditul statului. Lumea capitaliștilor nu va primi aceasta favorabil, dacă se dă numai o plenipotență generală, ca ministeriul se facă ce va voi. Aceasta aduce aminte de omul, care în mod ușor face datorii și numai întreabă ce costă banii. Ignat Helfy face ministrului imputări, că n'a clarificat situațiunea financiară a țerei. Față de acest proiect este greu apăstra sânge rece. El respinge proiectul, care este un atentat cătră constituționalism. Contele Melchior Lónyay mai ales din trei motive este în contra proiectului și anume: se cere un credit pentru sume nevotate încă; se cere contractarea unui împrumut fără limitarea cursului; programul financiar al guvernului este necunoscut. „În cei patru ani” dice contele Lónyay, „de când d. Tisza se află în fruntea guvernului, bunăstarea obștească a decădut; apatia se respândesce tot mai tare.” Și August Pulsky este în contra proiectului. În sfârșit a vorbit ministrul president Tisza, adresându-se mai ales cătră aserțiunile contelui Lónyay.

Reconstruirea cabinetului din Viena n'a progresat cu nici un pas. Toate scirile adeveresc faptul, că Taaffe până acum n'a ajuns în poziție a forma un ministeriu parlamentar; chiar și aflarea unui ministru pentru Galiția întâmpină greutate mai mari, decât se puteau aștepta. Grocholski a declarat, că voesce a se retrage cu totul, Dunajewski refușă a primi un portfoiu. Possinger pretecestează starea sănătății sale.

O depeșă de astăzi a diarului „Pester Lloyd” ne vestesce, că nota României, în cauza certelor de hotar cu Rusia a sosit la Viena.

În aceasta notă România declară, că nu mai poate aștepta după ficsarea graniței între Bulgaria și Dobrogea și a ocupat acea localitate de hotar care s'a declarat de atare de majoritatea comisiunii europene. Provocării Rusiei a deșerta Arab-Tabia, nu se va da ascultare din partea guvernului român. Corespondentul lui „P. L.” adauge, că puterile, mai ales Austro-Ungaria recunosc atitudinea României de îndreptățită și cred, că până nu se va stipula o altă convențiune, României se rămână în Arab-Tabia.

Jules Grévy a pășit înaintea camerilor cu nunțiul seu. Precum ne spune o depeșă dela Paris sosită astăzi nunțiul noului president accentuează, că guvernul va îngriji pentru susținerea păcei, siguranței și încrederii; el va aplica legile în mod liberal, și în îngrijire pentru instituțiunile țerei va conserva onoarea și interesele armatei, va păzi, ca funcționarii să nu fie inimici și insultători ai republicei; în sfârșit va susține relații bune cu străinătatea pentru a consolida pacea obștească. Monitorul francez publică lista noului ministeriu, care este compus în următorul chip: Waddington esterne și presidiu, Marcère interne și în mod provisoric cultele, Leroyer justiția, Say finanțele, Ferry instrucțiunea, Gresley resboiul, Laureguiberry marina, Freycinet lucrări publice și Lepère comerț.

În camerele italiene se continuă desbaterea asupra politiceii esterne. În ședința de alaltăeri a vorbit ministrul president Depretis. În vorbirea sa amintesce și despre România și dice: România în faptă a devenit independentă îndată ce a încetat a fi un vasal al Turciei. Este necesar, că articolul tractatului dela Berlin, care dispune egalitatea tuturor cultelor în România să se esecute; dar nu trebuie uitat, că România prin curagiul seu și a câștigat un drept pentru autonomie și că Ro-

FOIȚA.

Esposițiunea dela Paris.

VII.

Din Paris până la Strassburg.

Țara franceză. — Prin nordul Franței: valea Marnesi și Champagne; canalul Marne-Rin, valea Moselei și Nancy. — Poporul și pământul francez: industria, comerțul și economia rurală. — În Alsacia-Lotharingia: Strassburgul, esteriorul seu, piața lui Gutenberg și a lui Kleber, Domul, orologiul astronomic, mausoleul lui Mauriț de Saxonia.

(Urmare).

Approape de piața lui Gutenberg, „am alten Fischmarkt,” vedem pe părțile unei case vechi o tablă de marmoră, a cărei inscripțiune ne spune, că aci a petrecut Götthe între 1769—1771.

Eșind de aci intrăm într'un cerc de piațe ce încungiuură „Domul de Strassburg” (Strassburger Münster) și aci vedem mai multe edificii moderne, anume: „Castelul”, odinioară reședința episcopoească iar acum universitate provisorică, apoi lyceul imperial și posta centrală. Interesant este un edificiu vechiu și înalt de lemn „das Baldsche Haus” ce trece de cea

mai veche casă din Strassburg și pe portalul ei poartă numărul anului 1469.

Cât privesce, „Domul” trebuie să recunoașcem, că acesta este un op de rangul prim în arhitectura creștinească. Tradițiunea spune, că pe locul domului deja Celții aduceau sacrificie lui Heseus, adecă șteului lor de rebel, iar mai târziu Romanii ridicară tot aci un templu dedicat lui Marte.

Mai multe biserici ce urmară pe rënd acestui templu roman deveniseră prada focului și fulgerului până ce în 1015 se puse fundamentul la Domul de astăzi, a cărui față și turnuri se construiri abia prin seculul XIV de Erwin de Steinbach, cel mai celebru arhitect din evul mediu. În anul 1870 domul a suferit foarte mult, pentrucă bombardarea germână demolase multe statue și o parte din turn, iar grantele aprinseseră și nimiciseră frumosul coperiș de cupru.

Astăzi toate părțile sînt iarăși reconstruite și domul minunat ni se arată în toată pompa sa veche.

Fața da, ce este un cap de operă al arhitecturii gotice, e împărțită în trei portale gigantice decorate cu o

mulțime de sculpturi fine. Sculpturile ilustrează plastice învățăturile bisericesti și în perfecțiunea artistică emulează cu Notre-Dame în Paris, iar în frumseță întrec cu desăvârșire domul St. Stefan în Viena. Turnul nordic este complet și are o înălțime de 142 m. prin urmare este cel mai înalt turn din Europa; iar turnul sudic este încă necomplet și termină într'un plateau, de pe care avem cel mai estins prospect asupra orașului și împregiurimei sale.

Asemenea și interiorul domului, prin majestatea imosantă a încăperei mediane precum și prin armonia perfectă a părților sale, face asupra noastră o impresiune de tot sublimă. Dintre toate ne atrage atențiunea frumseța picturilor rosei și ferestrelor colosale, apoi fineța sculpturii în lemn a amvonului, grandiositatea organelor, imosanța chorului și alte multe detaiuri, ce nu le mai amintesc, pentrucă avem se ne ocupăm cu o minune, adecă cu orologiul astronomic, ce se află în capela sudică cea mare.

„Orologiul astronomic”

este cel mai memorabil cap de operă al mecaniceii seculului nostru, are preste tot forma unui altariu înalt și s'a construit în 1838—1842 de prof. Schwilgue. Partea inferioară a orologiului consistă din trei despărțeminte.

În mijloc vedem un glob ceresc, ce e întocmit pentru lățimea geografică de Strassburg și notifică în fiecare și cursul stelelor. Deasupra globului se află un călindariu etern în forma unui anel mare, ce arată sêrbătorile mobile și în fie-care an se regulează de sine pentru 365 sau 366 de zile. În centrul acestui anel vedem un disc, ce ilustrează întunecimile de soare și de lună, pe când de o latură Apollo arată cu o săgeată datul și numele Sântului fie-cărei și, iar de ceialaltă latură stă Diana, deșta noaptei.

Despărțemintul stâng conține un mecanism, ce arată calcularea bisericască a timpului, iar cel din dreapta înfățișează adequitățile soarelui și lunii.

Deasupra călindariului etern ese dintr'o nichie în fie-care și deștatea zilei respective; așa de e. astăzi, fiind Duminecă, vedem pe Apollo într'o tră-

mâinii aparțin vechiei familii latine. Ministrul president crede că în curând aceasta cestiune va fi hotărâtă.

În cât privește starea lucrurilor pe peninsula balcanică este greu a afla adevărul. Scirile ce le respândesc telegraful în lume sunt așa de varii încât una desmințesc pe cealaltă. Astăzi „Pol. Corr.” colportează scirea, că consiliul ministrilor din Constantinopole a încuviințat tratatul de pace turcesc-rusesc. Nu ne am mira dacă mâne diarele oficioase ar trimbița, că încuviințarea acestui tratat are să urmeze în curând. Rusia cu o mână subscie tratate de pace și cu cealaltă concentrează trupe la Adrianopole iar mandatarul ei principele Donducof subminează Bulgaria și prepară toate pentru a fi gata, când se va da signalul.

Francia și România.

„Republique française” scrie următoarele:

Am semnalat, acum două zile, faptele ce s'au petrecut în Dobrogea și care sunt cu totul în onoarea Românilor. Modul cum s'a dat dreptate nefericiților Musulmani din acea țară este din cele mai laudabile în el însuși; dar în ochii noștri el are un merit special, pentru că demonstrează oamenilor celor mai preveniți, că în România domnesce un spirit de adevărată toleranță. Când vedem pe Turcii și pe Tătarii mahometani din Dobrogea tratați cu atâta caritate și echitate, cum am mai pute pune în îndoială firma rezoluțiune a guvernului din București de a face ca Israelii să beneficieze de stipulațiunile tratatului de la Berlin în favoarea libertății de conștiință? De aceea, stăruim a spune că a refusa mai mult timp de a acredita ministri-reședinți pe lângă principele Carol ar fi o adevărată nedreptate din partea puterilor europene, și pe lângă aceasta ar pute fi și o greșală. Întărziând mai mult a recunoaște diplomaticesce independența României, ne espunem foarte de a isbi simțământul național și de a face să se aleagă pentru revisuirea constituțiunei o cameră rău voitoare pentru comunitatea ebraică din România. Este dovedit, că acum opiniunea publică română nu îi este ostilă; ea nu reclamă alt ce-va de cât garanții în contra introducerii subite în națiune a câtor-va sute de mii de Evrei polonesi și ruși, lacomi de a se bucura de drepturile de cetățeni români, dar dispuși a nu primi și sarcinile. Am spus cât de puțin interes merită această categorie de indiviși, pe când adevărații Israelii

sură cu două roate și cu patru cai, iar mâne va apăre Diana etc.

O lespede ce arată numerii oarelor și după care se află orologiul propriu formează trecerea în etagiul I. Aci vedem un planetariu colosal, pe care cei 7 planete vizibili se mișcă după pozițiunile lor în giurul soarelui; iar deasupra acestui planetariu se află un ceriu cu stele, pe care sunt reprezentate fazele adevărate ale lunii.

În etagiul al II-lea sunt două nichie mari. În nichia inferioară vedem un schelet de om, ce bate oarele pe clopotul de lângă sine, iar la fie-care pătrariu de oară apare și se mișcă în giurul scheletului câte o altă figură, anume: un copil, un june, un bărbat și un moș, cari bat pătrarele respective așa cât de es. la pătrariul al treilea funcționează bărbatul. În nichia superioară se află în mijloc figura Mântuitorului, iar la sunetul oarei a 12-a es din nichie, trec pe dinaintea lui Iisus și i se închină pe rând cei 12 apostoli, pe cari Mântuitorul îi binecuvântă în deosebi.

(Va urma).

români (?) sunt demni de îngrijirea Europei. Cu toate aceste, ne temem ca o mai lungă împotrivire la dorințele atât de legitime ale Românilor se nu îi dispue, prin nedreptatea ei, în contra întregii colonii evreiesci fără excepțiune și ca să nu se compromită cauza părții respectabile și în adevăr română (!) a comunității israelite, spre marea satisfacere a unor aventurieri puțin recomandabili.

Ciuma orientală.

Cel mai însemnat act, ce ne privește mai de aproape pre noi Ardelenii și Ungurenii în cestiunea ciumei, este un decret al guvernului unguresc, publicat în „Budapesti Közlöny”. Ea-tă-1:

„Călătorilor cari vin din Rusia prin România, le-este permis a trece granița ungurescă numai prin vama Oituzului și Timișului și pe la Orșova; dar numai atunci, dacă pe pasapoartele lor este adevărit din partea ofciilor imperiale rusesci, că respectivul 20 zile înaintea acestei adevărinate n'a petrecut în guvernamentul Astrachaului nici în alt guvernament rusesc bântuit de ciumă; și dacă cu privire la timpul trecut de la această adevărinită oficială nu există temerea, că în restimpul acela călătorul totuși ar fi putut petrece în un guvernament cuprins de ciumă.

„La acei călători, cari sosesc pe corabie din porturi rusesci, petrecerea pe mare este a se ține egală petrecerei în vre un teritoriu nesuspect.

„Decretul acesta intră în vigoare cu 10 Februarie a. c. și schimbarea lui se reservează pentru acel timp, când cu privire la călătorii, cari sosesc din Rusia în România, se vor executa din partea guvernului românesc măsurile preventive cele de lipsă în urmarea unei convențiuni încheiate cu delegații români.

„Cercetarea polițiană-sanitară, la locurile de trecere sus pomenite, a călătorilor care între aceea vor sosi din Rusia prin România, și desinfectarea cuvenită a bagajului lor, s'a dispus deja în 28 Ianuarie a. c. sub nrul 4632.

Budapesta, 3 Februarie 1879.”

Cu măsurile aceste, luate față cu primejdia importării ciumei prin teritoriul României, deputatul dietal Ernst Simonyi pare a nu se fi mulțumit, când în ședința din 4 Februarie ceru dela ministrul-president Tisza un cordon militar la granița Transilvaniei căci „afară de munții transilvăneni pentru noi n'ar exista nici o barieră naturală.”

Ministrul-president Tisza însă răspunse că, deocamdată măsuri așa rigoroase, ca cele propuse de Simonyi n'ar fi de lipsă; acuma ar fi suficiente oprirea importului și măsurile de precauțiune dispuse. Faptul, că guvernul românesc a oprit deja, față cu Widin, importul proveniențelor rusesci, și a dispus un cordon la Prut, ar linișci mult mai mult, decât dispunerea unui cordon la hotarele noastre încă de pe acuma.

Simonyi se declară mulțumit cu acest răspuns.

Motivarea ministrului-president Tisza se întărește prin o telegramă din București dto 4 Februarie de următorul cuprins:

După sciri din Widdin din 1 Februarie s'a introdus carantena împotriva tuturor proveniențelor din Bulgaria. Oficiile române au primit ordin, a pune cordon sanitar la Prut; două regimente s'au comandat spre acest scop.

Din București ne mai vine scirea (dto 4 Februarie), că delegatul medical al României Dr. Petrescu a plecat la Moscva, unde se va întâlni cu delegații austro-unguresci și germani.

Altcum scirile dela vatra epidemiei în guvernamentul Astrachan, sunt de natură, a molcomi sufletele îngri-

jate. Le înregistrăm aici precum urmează:

Petersburg 4 Februarie. Scirile din Astrachan sunt favorabile. Alaltăieri s'au întâmplat numai două îmbolnăviri în Selitrennoie și epidemia nu s'a mai lătit de loc.

O telegramă oficială din Astrachan dto 3 Februarie raportează: În Wetlianca și împregiurime nici un bolnav.

În Selitren și în porturile învecinate se află șese bolnavi, între acestia doi de curând îmbolnăviți. Epidemia până acuma este tot încă localizată în districtele închise prin carantena. Epidemia perde din vehemența sa.

Petersburg 5 Februarie. Alaltăieri în districtele cunoscute nu s'a ivit nici o îmbolnăvire nouă.

Cu cât astfel scirile dela vatra epidemiei sunt liniscitoare, cu atât mai îngriitoare par a fi scirile, ce ne vin din părțile Turciei ocupate de Ruși. „Rusky-Mir”, cunoscută foaie rusească, capătă scirea din Adrianopol (dto 30 Ianuarie a. c.), că între trupele rusesci de ocupațiune din Rumelia de ost a izbucnit o boală primejdioasă, de carea sunt cuprinși deja vre-o câteva sute soldați.

Primejdia importării ciumei prin trupele rusesci amenință cu deosebire României, dar apoi și monarhiei noastre. „Pester Lloyd” se exprimă în privința aceasta în următorul mod: În timpul mai recent România a luat măsuri serioase, pentru a scuti teritoriul principatului de ivirea ciumei. Guvernul principelui Carol în adevăr dovedește toată privegherea și energia. Este însă foarte îndoelnic, dacă, având în vedere viul contact între Rusia și România, ce pe lângă aceea se potentează prin trecerea continuă a trupelor rusesci, se va pute executa o strictă separație în înțelesul sanitar.

Cea mai nouă scire, într un cât privește primejdia ciumei, aduce o telegramă din Triest dto 6 Februarie: Vapoarele Lloydului, ce au sosit astăzi din Constantinopol în Triest, s'au supus unei observațiuni de 24 oare.

În urma unei boale suspecte în Sanicova lângă Hanthi oficiul marinar din Triest a dispus aplicarea măsurilor prescrise de contamație împotriva proveniențelor din toate porturile turcesci ale mării egeice.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Budapesta, 5 Febr. n. Voiam să scriu ceva despre vestitul proiect al d-lui Trefort. Dar vedând că l'ați luat la răfuială dv. a casă — și mai bine. Proiectul este un *signum exclamationis* de desperare a guvernului și o dovadă de genialitatea ce domnesce în cabinetul ung. al instrucțiunei. Se pare că dl Trefort confundă când face proiecte de lege pentru instrucțiune economia națională cu învețământul; iară mâna cea dreaptă a lui din cabinet de bună samă gândește la predicile calculate pentru Slovaci protestanți doritori (?) de a se face *uj magyari*.

Când am dis că proiectul este un *signum exclamationis* de desperare, n'am înțeles ceea ce înțelege opozițiunea insetată de ași proba talentele la guvern. Ea n'ar face mai bine ca guvernul actual. Tisza din opozițiune a venit la guvern, dar a venit ca să dovedească ce putere fermecătoare are guvernul, putere fermecătoare, care schimbă principiile și vederile oamenilor să nu'i mai cunosi. Actualul guvern n'are dar temere de opozițiunea din dietă, căci el scie cine l susține; se teme înse de finanțele țerei și vrea să tragă o ață unsă cu miere printre buzele maghiarismului ca să și uite de amărăciunea deficitelor și de

urmările acestora. Nu mai incupe în îndoială, că mierea e foarte subțire pe ață și buzele maghiarismului nu se vor amăgi îndelung. Finanțierul nostru, într un moment de uitare de sine, a scăpat nisce cuvinte, care cumpănesc mai mult decât o sută de proiecte de maghiarizare. Finanțierul Wahrman, spre marea indignațiune a partidei guvernamentale și spre marea durere a țerei, a spus că hărțile noastre de preț sunt amenințate de un greu esamen. Wahrman nu scie de glumă. El calculează cu cifre și aceste sunt mai neîndurate decât proiectele, cari năzuiesc a înmulți abcdarele maghiare în scoalele elementare din Ungaria. Abcdarele în spe a le dlui Trefort nu vor împuțina procentele pentru acoperirea cametelor după datele statului.

Altă pacoste ne face să uităm de proiectul „plin de fericiri” al dlui Trefort. Este ciuma cea neagră, din Rusia care și dacă ne va feri Dzeu de ea, ne va mai mânca vre-o câte-va milioane cu anchete și cordonuri la marginile împărăției; și apoi îndeplinirea misiunii celei mari în Orient. După faimele cerculează Novibazarul va cere jertfe mari și cine scie cum va fi și în Bosnia, unde de pe acum se arată pe alocurea în unghiuri mai depărtate și mai ascunse semne de insurecțiune.

Mare durere de cap ne fac și Cialitanii. Acolo, dincolo de Laita, este o ferbere, din care nu scie nimenea ce fertură are să ese. Nemții noștri s'au săturat de hegheonia noastră; dar nu sciu cum să se scuture de ea. Caută în dreapta cantă în stânga să afle o mul pentru operațiunea cea grea. La noi își fac oamenii curagiu, numai cât curagiu prea seamănă a frică.

Apropos de proiectul lui Trefort. Auzim, și cu plăcere, că o deputațiune cu Metropolitul și cu capii dieceselor sufragane din metropolia gr. or. română în frunte are să vină aicea ca să protesteze contra proiectului. Din o scrisoare privată dela Arad aflu, că în deputațiune va fi Archimandritul N. Popa, Alesăndru Mocioni, Cosma și alții. Nu ne facem iluziuni, dară ne pare bine că interesul pentru cauzele noastre naționale nu s'a ricit încât să nu se mai întreprindă nimica în favorul.

Budapesta, 21 Ianuarie 1879

Diua de 25 Ianuarie 1879, va rămâne memorabilă pentru publicul român din Budapesta, pentru că în aceasta zi sa celebrat parastasul pentru ilustră doamnă Ecaterina Mocioni cu o solemnitate mare, la care a asistat întreg publicul român de aici. După finirea parastasului publicul a luat parte la ședința comemorativă, arangiată de către stipendistii familiei Mocioniane. Ședința nu se începuse încă până ce trei sale ale Otelului Național erau pline de stimătorii ilustrăi decedate.

O impresiune plăcută făcea asupra publicului un statuariu postat în sala din centru, pre care se afla aședat portretul ilustrăi defuncte Ecaterina Mocioni fiind incongiurat de o cunună verde, statuariul mai era decorat cu o cunună de laur cu inscripțiunea „Ilustrei Doamne Ecaterina Mocioni de Foen, în semn de reverință din partea stipendistilor.”

La 1/2 oare Traian Barzu prin o cuvântare bine simțită, arată meritele ilustrăi decedate, și mai ales față de tinerimea lipsită de mijloace; mulțămesc publicului pentru interesul arătat față de aceasta serbare națională; și în fine roagă familia Mocioniană spre a trâmite cununa, ca un mic semn de devotament al stipendistilor, la locul unde zac rămășițele fericitei și neuitatei matroană.

Biografia ocașională, compusă, și cetită de George Crenicean, a fost deamă de titlul ce l poartă, năsuința

atorului de a arăta numeroasele bi-
plăceri, ce ca din un izvor neseca-
r se revărsau asupra națiunii, a fost
coronată de succesul cel mai stră-
lucit.

La locul al treilea Alecsandru
Mihaloviciu, a declamat poezia inti-
tulată „La moartea Ecaterinei Mo-
cioni” carea a produs o impresiune
adâncă în inimele celor prezenți, ceea
ce n'a fost suprinde, pentru cei ce
cunosc talentul declamatorului.

După aceasta Traian Barzu a ce-
disertațiunea sa intitulată „posi-
ționea socială a femeilor.” În diserta-
țiunea aceasta, autorele arată soarta
femeilor la diferite popoare, și în di-
ferite epoci; trecând la misiunea su-
blimă a femeilor disertantele dice:

Cea mai sacră misiune a femeiei
este a forma familia. Ceea ce istoria
ne prezintă mărimă și victorie, ce ne
stoarce admirațiune, ce ne inspiră pu-
tere și curaj este legat de numele
barbatului; din contră ce e blând, ce
temporează, nobilează, consolează și
fericesce este reprezentat prin femeie;
întreaga fericire și are baza în uni-
rea și conlucrarea acestor doi factori;
ori ce altă ramură a fericirii, carea nu
cresce pe acest trunchiu, este o feri-
cirea, carea nu poate da îndestulare și
odihnă.

Disertațiunea aceasta interesantă,
a cauzat mare plăcere publicului.

În fine corul societății prin în-
tonarea cântului „Gintea Latină” au
rădăcat la punctul de culminațiune
succesul acestei ședințe.

Publicul s'a îndepărtat pre de-
plin mulțumit, ceea ce a dovedit prin
aplausele vii.

Zelul, și simțul nobil de gratitu-
dine, ce a dovedit arangiatorii acestei
ședințe, merită toată lauda. Deie ce-
riul să afle mulți imitatori!

Un oaspe.

Varietăți.

* (Necrolog). În 20 Ianuarie
c. v. a repausat în comuna St. Mihály
com. Torontál, veteranul preot Alec-
sandru Scumpie, carele a servit
la altariul Domnului 41 de ani. Osă-
mintele reposatului a fost petrecute
de cătră întreaga comună până la ci-
misteriul din loc, unde fură depuse spre
odihnă eternă în 21 l. c., lăsând în
doliu pre soția sa iubită, pre fiica sa
și pe ginerele sau preotul George Car-
tarescu. Durere însă, prelângă toate
că preoții de prin comunele înveci-
nate a fost invitați pentru de a da
ultimul onor confratelui lor, totuși nu
a participat, afară de doi preoți unul
din Nicolințul mare, Antonie Popoviciu,
celalalt din St. Iános Ioan Pop. Neagoe.

* (Moda la balul de curte
din Viena). Ca și în anul trecu-
t, toaletele de bal ale femeilor
se disting printr'o pompă mare, îm-
preună cu eleganță. Robele sau
din brocat întrefesut cu aur ori ar-
gint sau din stofă grea de mătăsă
ori atlas. Coadele sunt peste tot lungi
precum cere eticheta curții. Garni-
tura din dantelă de mătăsă sau de
Brussel; în parte ghirlande de flori.
Frizurile simple, cum erau de modă
și în anul trecut, s'au purtat și în anul
acesta, de preferență. Găteala capului
și a grumazului o formau diademe și
colieturi (salbe) mai cu samă de
briliante. Toaletele fetelor se distin-
geau din contră printr'o mare simpli-
citate.

Robe ușoare de tiul sau gaza, cu
o garnitură de ghirlande de flori, sau
tufe arangiate cu gust. Găteala ca-
pului o înlocuiau svêrte de flori mo-
deste. În fine mai amintim, că roba
strinsă pe trup, care marchiasă for-
mele atât de viu și de fermecător,
încă n'a cedat modei așteptate, cu
toate atacurile violente ale scriitoru-
lui german Vischer.

* (Un perceptorat zălogit).
Perceptoratul ung. din Timișoara a
vândut pentru o restanță de dare
unui țeran mobilele prin execuție.
Țeranul nefiind datoriu aceasta res-
tanță a înproceșat pre perceptoratul
pe calea civilă și miruind procesul a
cerut contra lui execuția, carea s'a dus
în îndeplinire prin zălogirea casei
de dare.

* (Păziți copiii!) Cetim în „Res-
boiul” din București următoarele. Un
băiat de 10 ani al unui înalt funcționar
din Berlin simfea de cât-va timp nise
dureri vii la limbă. Durerile creșeau
și s'a format o umflătură pe vârful
limbei, încât i se inflamă toată gura,
și deabia putea se mânca ceva neferi-
citul copil.

Din nefericire părinții lui au fost
într'o călătorie, și servitorii nu se tur-
burau de starea bolnavului, creștând
că nu este ceva grav.

Din întâmplare vine într'o di doctorul
casei, pe care l rugase părin-
ții, ca în lipsa lor să cerceteze din
când în când despre copii. Găsind pe
acel băiat bolnav, l cercetă îndată,
și spre marea lui spaimă constată că
acea umflătură era cancerul (schi-
ros).

Cercetând mai de aproape cauza
boalei, doctorul a probat, că băiatul
avea obicei de a curățî cu limba
condeiul cu care scria, și numai cer-
neala i a cauzat cea teribilă boală,
care i va cauza curând moartea.

* (Un bun mijloc contra re-
voluției). Diarul din Moscova
dela 12 ale curentei povestesc ur-
mătorul fapt caracteristic:

Autoritatea polițenească dintr'un
oraș al unei guvernii, locuit de Tătari,
a inventat un mijloc ingenios pentru
a potoli turburările din acea locali-
tate:

S'a trâmîs un funcționar însoțit
de trupe locale și câte-va căruțe. Cea
dintăiu căruță era încărcată cu nuele,
a doua cu târnăcoape, lopăți și alte
instrumente de săpat pământul, iar a
treia căruță cu cosciuguri.

Sosind în fața locului și fiind în-
trebat, ce semnificație au acele lucruri,
el a trâmîs responsuri tuturor locuitoru-
lor, că dacă nu i vor preda pe capii
turburători, i va bate cu nuelele până
când i va omori.

Planul a isbutit minunat, căci
locuitorii de frică au liberat pe cei
căuțați.

* (Stofe). Între multele stofe
frumoase pe care ni le-a adus iarna
aceasta, pechingul este mai favorit. Sub
acest nume, se însemnează stofe de
catifea, mătase și lână care au dungii
alternativ mate și strălucioase. Această
stofă se întrebuintează pentru costume
întregi, sau ca garnitură, ori drape-
rie. Pliș, moiră vîrgat mătase pă-
trunsă sînt, afară de peching, stofele
cele mai preferite. „Resb.”

* (Hârtia Lardy). Cel mai bun
mijloc pentru a vindeca repede gu-
turaiele, bronchitele, catarrhele, asth-
mul și în general toate iritațiunile
peptului și ale gâtului, precum și du-
rerile reumatismale sau nevralgice,
sciatica, lumbago, etc., este Hârtia
Lardy cu extract de ardei, a cărei ap-
licațiune aduce sângele la piele și
schimbă astfel rēul. Căldura și o viuă
roșetă care apare imediat și ține tot
timpul cât ține aplicațiunea, sînt sem-
nul sigur al întinsei derivațiuni ce
produce Hârtia Lardy, și fără a oca-
siona nici durere, nici mâncărime, nici
erupțiune. 1 leu 50 cutia. „Pr.”

* (Proiectul de lege pen-
tru deputații dietali germani
după „Figaro”).

§. 1. La intrarea unui deputat în
cameră făcînd complimente toți depu-
tații prezenți și succes coada.

§. 2. Deputații înblânziți, care în
decursul unei sesiuni întregi nu și au
câșcat gura de feliu au drept să poarte

o corfă la gură dela încheierea sesi-
unii începînd până la începerea proc-
simei sesiuni.

§. 3. Toate proiectele regimului
fără nici o contradicțiune deputații
trebuie să le aporțeze.

§. 4. Votarea se face în acel mod
că deputații trebuie se sară peste ba-
stonul principelui Bismarck; și care
nu sare iute destul ori se împedecă
acela își perde numai de cât manda-
tul de deputat.

§. 5. Fie-care deputat brav pri-
mesce ca decorațiune o marcă de
tinichea, pe care o poartă în mod
vizibil acățată de grumazi.

§. 6. În celelalte afaceri peste tot
sacrosanționea reprezentanții poporului
este pre deplin garantată.

* (Testamente curioase).
Comitele dela Mirande, mort la Luc-
ques în 1825, lăsă toată averea unui
pește pe care l nutrisă în timp de
20 de ani într'un mic acuarium antic.
În 1781 un morar de prin împregiu-
rimile Tuluzei scrisse astfel testamen-
tul seu: „Instituesc pe moștenitorul
meu „Fluturul”, măgarul meu cu pă-
rul roș; dar voesc ca măgarul să a-
parțină nepotului meu Guilom, pen-
tru ca acesta să l țasele în fie-care
di cu îngrijire și să l lese să se o-
dihnească până la moartea lui”. Vē-
duva lui Dupuis, don Roquemont, lăsă
toată averea sa la treizeci și doue
măte ale sale și arată cu de amēnun-
tul modul cum trebuie să li se pre-
pare bucatele de un bun bucătar pen-
tru dejun și prânz. Lordul Bokkey,
înainte de a muri, invită ceremonios
pe câinii sei în număr de cinci lângă
patul seu, și instală în fotoliuri luc-
soase, le adresă un adio suprem, primii
supremele lor lingeri ca să l des-
mierde o ultimă oară și și dedă su-
fletul în labele lor! În testamentul
seu el ordonă ca busturile lor să fie
sculptate și puse la cele patru unghuri
ale mormântului seu.

* (O istorioară de gâsce).
Domnul Ioan Popescu, din calea Văcăre-
scilor, nu scim pentru care scop, a
umplut de unădi o albie cu oțet de
vin și a lăsat-o în mijlocul curței, unde,
între alte paseri, se plimbau și șase gâsce.

Vēdînd albia gâscele se apropie
și încep a bea din oțet care însă le-a
făcut atâta rēu, încât preste câteva
minute au cădut ca tresnite.

Stăpâna casei începū să se vaite,
vēdînd gâscele ei că au un asemenea
sfârșit. Dar pentru a se folosi de puf
cel puțin a pus pe slugi să le jum-
lească îndată; apoi le-a aruncat pe un
maidan.

Nu trecū inse mult timp, și de
odată aude în curte un gârăit teribil
de gâsce.

Stăpâna casei aleargă la fereastră,
și ce vede în curte?

Nefericitele gâsce jumulte aler-
gînd prin curte și gârăind de ger.

Enigma s'a deslegat însă: gâscele
fuseseră numai amețite de oțet; deș-
teptându se în urmă nu mai puteau de
frig, și gârăiau cumplit până când au
fost aduse într'o odaie caldă, unde vor
trebui să remănă până când le va cre-
sce iar puful. „Rēsb.”

* (Netrebnicia Bosniacilor). De
când a încetat resboiul, mereu se ivesc
bande înarmate de bosniaci, care jăfuiesc
satele și călătorii. Fiind aceste bande de
câte 50—60 capete, gendarmăria organizată
în curînd nu poate să i biruiască, că trebuie
să ceară ajutor din partea trupelor de ocu-
pație. Pe când însă acest ajutor sosese,
tălharii se fac nevēduși și așa toate încercă-
rile de a i stărpi remăn aproape zădarnice.

Spre a pune capăt prin mēsurii indi-
recte acestei stări de lucruri, guvernul a
pus o pedeapsă de moarte pe capul acelora,
la care vor găsi arme și execuțiunile ar-
mate în urma acestei mēsurii aspre nu sînt
de loc rare, căci în vreme ce unii a-
vînd arme, urmează a fi spânzurați, al-
ții care îi denunță, primesc oare-care
resplată. Denunțările sînt atât de comune
în Bosnia, încât s'au ivit foarte multe ca-

suri, ca fiul se vîndă pe tatăl și fratele pe
frate pentru un preț de câți-va florini.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Budapesta, 7 Februarie n. Ca-
mera a primit prin votare nomilă
noul proiect de lege de im-
prumut cu majoritate de pa-
truspredece voturi.

London, 7 Februarie n. „Pall-
mal Gazette” comunică din Copen-
hagen, că ambasadorul german la
curtea daneză a primit mandatul ași
preda îndată hârtia de revocare.

Țeranul român.

Posiția lui în societate.

În ședința dela 16 Decemvrie a
senatului (din România) unul dintre
ministri mai tineri, d-l Eugeniu Stă-
tescu, a luat cuvîntul, pentru ca să
susție cauza „sērmanului muncitor”
în deosebi față cu atacurile d-lui Vio-
reanu.

Domnul E. Stătescu e un om nou,
intrat în ministeriu ca reprezentant al
acelei junimi liberale inteligente, culte
și mai pre sus de toate nerăbdătoare,
ce de cât-va timp mereu stăruie să
înlocuiască pe „bacelele” partidului
liberal, adecă unul dintre „Dii mino-
rum gentium,” o mărimă a viitorului,
într'un cuvînt un om, ale cărui cu-
vinte trebuie se ne fie foarte prețioase,
fiind-că ele esprimă vederile unui nou
rēnd de oameni politici, cu care va
trebui se ne luptăm de aici înainte.

Ce e drept, d. E. Stătescu mai
e afară de aceasta și cel mai veninos
dintre toți oamenii politici din Ro-
mânia, un om cu inima înăcrită, care
nu poate vorbi fără să musce, și așa
foarte adese-ori îi vine să aibă des-
pre vre-un lucru anumit nise păreri
cu totul ocazionale, și să nu dică de
cât ceea ce se cuvine spre a supăra
pe adversarii sei. Dară și această
slăbiciune este o expresie a partidului
pe care îl reprezintă, și noi trebuie să
presupunem, că reprezentantul juni-
mei liberale inteligente și culte e de-
stul de onest spre a nu dice de cât
ceea ce crede că în adevăr așa este.

Vorbînd deci despre poziția țe-
ranului în societatea noastră și în
deosebi despre dreptul, cu care poate
pretinde, ca interesele lui să fie cu
deosebire ținute în seamă, d. E. Stă-
tescu a dis, că el este acela, care a
conservat ceea ce mai avem. Iată
dar cuvîntul, pentru care trebuie să
il iubim, pe țeran.

La aceste cuvinte ale d-lui E.
Stătescu, d. M. Cogălniceanu de ase-
menea om politic, de și nu represen-
tant al vre-unei junimi inteligente
și culte, a respuns, că fără indoială
țeranul este un om foarte cum se
cade, dar că sînt în țara aceasta o
mulțime de lucruri, pe care nu toc-
mai țeranii le-au făcut ori conservat.

Ia să vedem acum, cine are drep-
tate, d. E. Stătescu ori d. Cogălniceanu.

Pe cât scim noi, țara aceasta are
un fel de istorie și pe cât ne price-
pem la asemenea lucruri, din această
istorie luăm elementele, pe care ur-
măm a ne întemeia viața morală și
politică. Dela întemeierea țerilor ro-
mânești, până în ceasul, când d-nii
C. A. Rosetti și I. Brătianu au vēdūt
lumina zilei, s'au petrecut o mulțime
de lucruri bune și frumoase, fără de
concursul „reprezentanților opiniei.”
Mircea cel Bētrān, Alexandru cel Bun,
Stefan cel Mare, Radu dela Afumați,
Mihaiu Viteazul, Dimitrie Cantemir,
dimpună cu alți domni și boeri,
cari au muncit cu arma ori cu capul
în curgerea a cinci veacuri, toți aceș-
tia erau nise oameni foarte cum se
cade, fără ca să fie țerani și fără ca
să aibă pretenția de a reprezenta „po-
porul.” Avem în dosul nostru o isto-
rie, din ale cărei fapte ași sufletele
noastre își iau hrană întăritoare, și
această istorie, bună rea, cum e, nu

au făcut-o țenarii, ci alții. Avem înaintea noastră comori bogate de produse ale gândirii omenesci, mănăstiri pline de podoabe și cărți scrise de mână omenească: și această moștenire nu ne-a rămas dela țenarii, ci dela alții. O viață de cinci veacuri, plină de învățăminte, viața din care a isvorit ceea de astăzi, s'a petrecut fără ca țenarii să fi luat parte la densa: cine a susținut această viață? al cui e meritul, că și astăzi mai este o țară românească pe fața pământului? prin a căror oameni statornici lupta s'a putut urma în curgerea atâtor veacuri? sunt țenarii aceia, cari au perit în lupte, au perit în surghiun, au perit sub barda calăului pentru că țineau la drepturile țerei, în care astăzi se resfață reprezentanții „opincei“?

La urma tuturor urmelor: ce au făcut țenarii în curgerea a cinci veacuri și ce au păstrat și din roadele vieții noastre de până astăzi?

Ei au muncit, atât e tot, și s'au conservat pe ei înșiși.

Atât cerem dela densii și numai atât putem cere și în viitor.

Noi ceștia, care nu suntem țenarii, noi suntem elementul, care face și conservă. În trecut Domnii și boierii au croit steagul, sub care au adunat tot ei pe țenarii, pentru ca iarăși și tot ei să i ducă la luptă pentru binele tuturor. Domnii și boierii au croit legi și obiceiuri, a zidit cetăți și monăstiri, au lucrat cu capul și cu inima, Domnii și boierii au plămădit istoria: de aci înainte noi, ceștia, care nu suntem țenarii, noi avem să le facem toate aceste. Dară, pentru ca noi se le putem face toate aceste, țenarii trebuie să muncească și să se conserve pe sine însuși.

Așa este, așa a fost de când e lumea și nici nu poate să fie altfel.

Peste Carpați trăesc de veacuri îndelungate mai multe milioane de Români, și acești Români nu au viață deosebită, nu au o istorie a lor, nu au rodit nimic de cât de atunci, de când s'a ivit între densii căți-va, care au încetat a mai fi țenarii.

Un popor este un copac, ce are trunchiu, are crengi, are frunze, are flori și are rod: țenarii e trunchiu, e creangă, e frunză, dar floarea nu suntem de cât noi și rodul nu îl produce de cât floarea. Fără de noi copacul poate să fie foarte verde, foarte frumos și foarte plăcut la înfățișare: el rămâne însă un copac sterp, care, la urma urmelor, nu e bun de cât de foc.

Și pentru aceea copacul ține atât de mult la florile și la rodul seu și atât de cu din adins le hrănește din sudorile sale. Pentru omul, pe care îl cred de al lor, masele și dau cămașa de pe trup și sângele inimei: cu prisos dă muncitorul din rodul muncii sale oamenilor sei și cu dragoste muncesce, când scie, că sunt vrednici aceia, cari se hrănesc din această muncă.

Poporul român e un copac, ale cărui crengi se întind preste mai multe țeri, dar numai în țerile românești au produs roade, fiind că în celelalte țeri florile s'au scuturat de pe ramuri, iară aici ele au rămas lipite de isvorul din care au eșit. Cu toate aceste în ziua de astăzi vine un ministru și reprezentant al unei oarecare junimi inteligente și culte, și trece cu buretele preste vredniciile acestor flori ale vieții românești, ca și când ar voi să spuie *urbi et orbi*, că viața românească nu s'a început decât în ziua când liberalii au creat poporul român suveran.

Hunii fără indoială erau și ei un popor, dar nu s'a ales de densii altă decât un nume: Atila. Și dacă Elenii, Egiptenii ori Românii nu ar fi produs ceea ce au produs prin floarea viețe-

lor lor, nici de densii nu s'ar fi ales mai mult. Iară despre Macedonia, dacă ea nu ar fi produs pe Alecsandru astăzi nu ar mai vorbi decât oamenii cu învățatură foarte temeinică. Într'un cuvânt, viața socială așa cum este, privită de sus în jos, nu are alt înțeles, decât ca mii și mii de oameni să trăiască muncind de pe o di pe alta pentru ca alți căți-va să și poată urma tigniți lucrarea în visteria gândirilor omenesci.

Tocmai însă fiind-că noi nu suntem de cât floarea copacului, când ne desceptăm des de dimineață, întâiul gând trebuie se ne fie acela, de a căuta să vedem, dacă trunchiul, crengile și frunzele sunt sănetoase. Din munca țenarii ne hrănim, mereu trebuie deci să purtăm grije, ca această muncă să fie spornică și ca rodul ei să fie binecuvântat. Cu cât copacul e mai sănătos, cu atât floarea e mai plină și rodul cu atât mai îmbelșugat; cu cât țenarii îi merge mai bine, cu atât mai în tignă ne putem urma noi lucrarea. Acesta e cuvântul, pentru care trebuie să-l iubim pe țenarii; îl iubim atât pentru-că el ne hrănește, cât și pentru că noi îl povătuim; îl iubim pentru că el și noi suntem împreună un popor, pentru-că împreună ne dăm silință să înfrământăm aceeași viață, îl iubim fiind-că dicem „noi“ când vorbim despre toți împreună.

Și țenarii ne iubesc pre noi, dacă suntem adevărată floare, iară nu floare seacă. Sunt însă între noi oameni, cari nu sunt floare, ci mazărgă; păcatele acestor oameni-mazărgă trebuie se le ispășească și oamenii cum se cade. Aceștia sunt sururi eșite din trunchiul îmbolnăvit, care slăbesc copacul și lipsesc floarea cea bună de hrana, fără de care nu se desvoaltă decât anevoe și nu și dă rodul deplin. Stirpiți această mazărgă, acoperiți urmele ei cu balișar, lăsați apoi copacul să se desvoalte după firea lui și veți vedea cum floarea va fi plină și cum rodul va fi frumos.

(Va urma.)

Bursa de Viena

din 7 Februarie n. 1879.

Metalicele 5%	61 60
Împrumutul naț. 5% (argint)	62 85
Împrumutul de stat din 1860	113 40
Acețiuni de bancă	786 —
Acețiuni de credit	215 —
London	116 75
Argint	100
Galbin	5 57
Napoleon d'aur (poli)	9 32 1/2
Valuta nouă imperială germană	57 60

Economic.

Oradea-mare 3 Februarie n. Împrejurările meteorologice în cele 3 săptămâni din urmă au fost favorabile. Un ger continuu împreună cu ninsori a făcut drumurile mai bune și a acoperit sămănăturile cu zăpadă destulă. Deși a intrat de vr'o 3 zile o vreme mai moale, totuși nădăjduim, că cădând de nou zăpadă multisoară timpul va avea o durată favorabilă. Negozul bucatelor însă se află încă tot în stagnațiunea de mai înainte. Tergul cerealelor din săptămâna trecută deși a fost mai vioiu și mai căutat, el totuși pătinesce de o frecuență mai animată din simpla pricină, că exportul stagnează de tot și consumul debea acoperi lipsesele zilnice. Tergul așa dară peste tot e de un caracter trăgător. Notăm următoarele prețuri:

Grăul s'a vândut după calitate cu câte fl. 6.50—7.70; sęcara fl. 5—5.30; cucuruzul fl. 4.40—4.50; orzul cu fl. 5.20—5.50 cr. v. a. toate pro majă metrică.

Arad, 1 Februarie n. Grăul a fost bineșor reprezentat, prețurile au fost tot cele din săptămânile trecute, pentru partii comandate însă mai mici. Notăm: Grăul de Bănat s'a vândut după calitate cu fl. 6.40—7.50; grăul de Arad 6.70—7.20; grăul de Tisa 7—8.40; Sęcara nu s'a căutat și carea s'a vândut a fost plătită numai cu fl. 5.20

—5.30; asemenea slab s'a căutat și orzul care debea s'a putut cheltui în cantitate mică cu fl. 5.30 pro m. m; ovėsul încă a avut de tot puțină căutare și cantitatea mică, carea fu vândută s'a plătit numai cu fl. 5.10 cr. v. a. pro m. m. Pentru aceea însă a avut cucuruzul trecere bună și s'a vândut cu fl. 4.10—4.20 dară numai din pricină, că s'a aflat în terg o cantitate foarte mică, carea n'a fost de ajuns. Spirtul a avut în săptămâna trecută un terg mai vioiu. Atât consumul, cât și speculațiunea au animat și înaintat negozul lui și i-au urcat prețul la fl. 26.50—75 en gros cu vas cu tot, la 27—27.25 en detail fără vas și la fl. 29.50—75 cu vas cu tot pro 100 litre^o.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 15 Febr. imob. contelui Adam Vas și soției sale în Tag (jud. cerc. Gherla); în 25 Febr. și 26 Martie imob. lui Anton și Teresia Iacob în Orăștie (trib. Deva); în 19 Martie și 19 Aprilie imob. lui Ioan Gazda în Alba-Iulia (trib.); în 25 Febr. și 28 Martie imob. rămasului după David Baloss și soți în Corna (judecătoria cercuală Abrud); în 19 Febr. și 22 Martie imob. veduvei după Ioan Haidu și soți în Copsița (judec. cerc. Mediaș); în 1 Martie și 2 Aprilie imob. Catarinei Szivu în Tohanul românesc; în 14 Febr. imob. rămasului după Ioan Temesvari în Brașov (trib); în 28 Febr. și 8 Aprilie imob. lui Francisc Rapolti în Cal (trib. M. Vásárhely); în 11 Febr. și 14 Martie imob. lui Ioan Kesler în Mediaș (jud. cerc. Mediaș); în 5 Martie și 5 Aprilie imob. dnei Ladislau Fehér și soți în Uileta (jud. cerc. Székelyhid); în 27 Febr. și 31 Martie imob. Casandrei Cojocariu în Galați; în 2 Martie și 2 Aprilie imob. lui George Cirica în Cuciuș (jud. cerc. Făgăraș); în 21 Febr. și 21 Martie imob. lui Simtion Bertan în Ponorel (jud. cerc. Abrud); în 15 Febr. imob. erediilor după Martin Dück în Brașov (trib.); în 3 Mai și 3 Iunie imob. lui Ioan Ghirovan și soți în Seușa (trib. Alba Iulia); în 6 Martie imob. Sarci Theiss și ale lui Ioan Binder în Feldioara (jud. Sighișoara); în 20 Martie imobil. rămasului după Stefan Miske în Mocicașul unguresc (tribun. Cluj); în 13 Febr. imobil. lui Ioan George Späck în Șelimer; în 11 Febr. imob. Elisei Schnor în Sibiu; în 10 Febr. imob. lui Mihail Hoprich în Noule săsesc (trib. Sibiu).

Vândarea sau esarindarea unei case.

Casa, strada morii Nr. 7. Sibiu, cu 10 încăperi, în cari 2 saloane mari, pivniță, pod, cămare de lemne, grădină mare umbroasă cu pomi nobili, fântână, ghețerie (plină), cuglărie, pavilion, toate în cea mai bună stare, intrarea din două strade, ea este potrivită pentru o restaurațiune, scoale, grădina de copii, cancelarii și întreprinderi mai mari, cu sau fără mobilațiune complet și elegant de restaurațiune, este de vândare sau de esarindare sub condițiuni foarte favorabile. Cele mai de aproape se pot afla în casă însăși. [7] 3—3

Înștiințare.

Deschidându-se în 1 Martie n. a. c. în institutul reg. de moșit din Sibiu instrucțiune pentru moașe, candidatele de moșit de naționalitatea română și nemțască sunt provocate a se însinua până la termenul indicat la subscrișul spre a fi primite în curs.

Sibiu 31 Ianuarie 1879.

Dr. Lukacs Miculics,
profesor ord. de moșit.

[6] 2—4

De vândut sunt

peste

2000 grindii de plute

din pădurea bisericeii române gr. c. din comuna Toplița (Oláh-Toplicza) comitatul Murș-Turda, cari în parte mare sunt aduse lângă Murș.

Doritorii de a cumpăra aceste grindii de plute în parte sau toate sunt poștiți a se adresa la d-nul administrator protopresbiteral gr. ortod. Ioan Popescu în Deda, lângă Sas-Reghin unde se pot vedea totodată și condițiunile de vândare.

1-3

U. L. 103/1879.

Publicare de licitațiune.

În 28/16 Februarie a. c.

va avea loc în localitățile oficiului central al universității săsesci din Sibiu Nr. casei 15, piața mare, dela 9 până la 12 oare înainte de amiazi și dela 3 până la 6 oare după amiazi, o licitațiune publică pentru esarindarea mai jos însemnaților munți de pășune și adecă:

Nr. curent	Poziția muntelui	Numea	Estensiunea pășunei		Prețul estimat
			jugere	stânjini	
1	Tălmăciu	Fărcaș	712	—	504
2		Cornul Pleși	360	—	171
3		Necovanul mare și mic	1327	—	650
4		Conțul mare și mic	2245	—	525
5	Orlat	Stricatu	1750	—	301
6		Oltiavu	1425	—	563
7		Furnica	1546	—	110
8		Balu	929	1300	219
9		Balintul mare	1101	900	190
10		„ mic	650	1000	199
11		Serecinul mare	1253	100	378
12		„ de mijloc	1413	900	445
13		„ de lăture	1141	700	417
14		Jina	Goaza de sus	1419	600
15	„ „ jos		1387	800	205
16	Haneșul de sus		1676	1400	78
17	„ „ jos		1686	1400	110
18	Steaza de sus		389	1000	311
19	„ „ jos		600	—	60
20	Groapele de sus		794	600	63
21	„ „ jos		452	890	60

Fie-care reflectant are a depune înaintea licitațiunii o cautiune, ce corespunde unei sume de 10 procente din prețul esclamării, în bani gata la mâna comisiunii de licitare.

Aceasta cautiune se restituie aceluia, cari după finirea licitațiunii n'au obținut un obiect de arândă, iar aceluia, cari au obținut un obiect de arândă ea li se compută în suma arândei, dacă a depus cautiunea arândei prescrișă în contract.

Condițiunile mai de aproape de esarindare se pot vedea la oficiul central al universității săsesci și înaintea zilei de licitațiune.

Sibiu, în 2 Februarie 1879.

Dela oficiul central al universității săsesci.

Wächter m. p.,
comite.

[8] 2—3

Victor Popescu,

advocat în Brașov,

și are cancelaria — începând din 1-a Februarie st. n. a. c. — în „Brândărie“ (Hinter den Fleischbänken) sub N. C. 316, în acelaș local, în care a fost mai demult cancelaria d-nului notar public Petru Nemeș.

Brașov în 28/16 Ianuarie 1879.

[6]

2-3